

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053

+38 044 486 28 78 +38 067 103 58 88

info@auc.org.ua amu.inform@gmail.com t.me/auc_ua auc.org.ua

№ 5-233/4/23

від 24 травня 2023 року

**Міністерство розвитку
громад, територій та
інфраструктури України**

Асоціація міст України розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 р. № 381» (далі – проект постанови), надісланий листом Міністерства від 23 травня 2023 р. № 4262/28/14-23, та не погоджує його з огляду на такі зауваження та пропозиції.

Міністерство розробило проект постанови на виконання Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» від 23 лютого 2023 року № 2923-IX (далі – Закон № 2923).

1. Абзацом п'ятим пункту 6 проекту Порядку надання компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації, з використанням електронної публічної послуги «Відновлення» (далі – Порядок) передбачено, що «компенсація має бути використана лише на ремонтні роботи, які не були проведені на дату складення чек-листа, крім випадків проведення протиаварійних робіт чи невідкладних консерваційних робіт.».

Водночас, відсутнє уточнення, які роботи належать до протиаварійних чи невідкладних консерваційних робіт та можуть бути включені до чек-листа для надання за них компенсації, що створює невизначеність при заповненні чек-листа. Нормативно-правове регулювання питань щодо протиаварійних чи невідкладних консерваційних робіт є у Порядку проведення окремих видів робіт на об'єктах культурної спадщини в умовах воєнного стану,

затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 15.11.2022 № 1342. Однак, цей порядок поширюється лише на об'єкти культурної спадщини.

Пропонуємо визначити в абзаці п'ятому пункту 6 Порядку перелік протиаварійних та/або невідкладних консерваційних робіт, зокрема, з урахуванням визначення, наведеного у постанові Кабінету Міністрів України від 15.11.2022 № 1342, а саме: «роботи, спрямовані на влаштування консерваційного дахового покриття, влаштування тимчасових кріплень та риштовань, влаштування тимчасових накриттів, закладення отворів, доповнення мурувань, влаштування захисних щитів, інші роботи з ліквідації аварійного стану.».

2. Зауваження стосовно складу Комісії з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкоджені об'єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – Комісія):

2.1. Порядком пропонується визначити Комісію консультативно-дорадчим органом відповідно до абзацу другого пункту 7 Порядку, і, водночас, наділити її функцією прийняття рішень відповідно до абзацу восьмого пункту 8 Порядку (про зупинення/поновлення розгляду заяви, надання/відмову у наданні компенсації). Такі положення вступають у суперечність між собою, адже природа дорадчих органів передбачає право лише обговорювати питання, а не вирішувати його. Тобто, консультативно-дорадчий орган може розглядати питання надання компенсації, але по суті не має вирішувати такі питання.

Частиною першою статті 3 Закону № 2923 статус Комісії визначено, як консультативно-дорадчий при виконавчому органі сільської, селищної, міської, районної у місті ради. Таким чином, Комісія не є юридичною особою і, відповідно, не може бути наділена адміністративною правосуб'єктністю, що унеможливило прийняття нею рішень, на підставі яких у фізичних та юридичних осіб можуть виникнути права та обов'язки. В такій правовій конструкції рішення чи бездіяльність Комісії не можуть бути оскаржені відповідно до статті 11 Закону № 2923 та Кодексу адміністративного судочинства України. Також, наслідком цього буде неможливість виконання центрами надання адміністративних послуг, органами соціального захисту населення та нотаріусами вимог Порядку щодо взаємодії з Комісіями, не порушуючи принципів здійснення публічної влади.

Доцільно переглянути питання форми Комісії як консультативно-дорадчого органу.

2.2. Крім того, абзацом четвертим пункту 7 Порядку пропонується включення представників від громадськості до складу Комісії не менше однієї третини загального складу Комісії.

Якби Комісія утворювалась як виключно консультативно-дорадчий орган, який надавав би пропозиції уповноваженому органу, що мали б рекомендаційний характер, без наділення її функціями прийняття рішення щодо надання/відмови у наданні компенсації, то було б доцільно залучити громадськість до її складу. А оскільки Комісія приймає такі рішення, які не розглядаються відповідною місцевою радою, а лише затверджуються нею, відповідно на Комісію покладено значну відповідальність за правомірність та точність таких рішень.

Крім того, проєктом Порядку передбачено, що уповноважений орган забезпечує дотримання Комісією вимог цього Порядку. Залучення до Комісії не менше однієї третини представників громадськості призведе до формування такого складу Комісії, де одні члени несуть відповідальність відповідно до Закону № 2923, а інші діють на власний розсуд, що може викликати затримку або й зупинку розгляду та прийняття рішень щодо компенсації.

Представники громадськості не мають обов'язку відвідувати засідання Комісії, не несуть відповідальності за роботу в Комісії. Відсутність таких представників спричинить неправоможність засідань Комісії, якщо хоча б один з представників уповноваженого органу з поважних причин не зможе відвідати засідання.

В разі відсутності пропозицій від громадськості щодо участі у такій Комісії, виконавчий орган місцевої ради не зможе утворити Комісію.

Отже, пропонуємо абзаци четвертий, шостий – дев'ятий, друге речення абзацу одинадцятого пункту 7, речення друге абзацу третього пункту 9 – виключити.

3. Відповідно до абзацу п'ятого пункту 8 Порядку Комісія здійснює перевірку отримувача компенсації на відсутність (наявність) судимості за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених розділом I «Злочини проти основ національної безпеки України» Особливої частини Кримінального кодексу України. Механізм здійснення такої перевірки у Порядку відсутній.

В той же час, абзацом другим пункту 7 чинної редакції Порядку встановлено, що до складу Комісії входять представники правоохоронних органів з метою проведення перевірки наявності обмежень щодо отримання компенсації, проте, пропонованими змінами положення щодо участі представників правоохоронних органів у роботі Комісії виключено. Відсутність визначеного механізму проведення перевірки отримувачів, а також виключення зі складу Комісії представників правоохоронних органів не дає змоги реалізувати функцію Комісії з такої перевірки.

Пропонуємо визначити у Порядку, яким чином має здійснюватися перевірка отримувачів компенсації, які правоохоронні органи

надаватимуть Комісії передбачену Порядком інформацію щодо отримувачів компенсації та в який строк.

4. Пунктом 28 Порядку передбачено запровадити проведення верифікації цільового використання компенсації для придбання будівельної продукції, виконання ремонту за кожним видом ремонтних робіт. Результати верифікації фіксуються у відповідному Акті, який завантажується до РПЗМ. Таку верифікацію запропоновано здійснювати Комісією, яка утворюється зокрема органом місцевого самоврядування. Запропонована процедура верифікації за своїм змістом є контролем за використання бюджетних коштів.

Однак, визначення органу відповідального за проведення верифікації (контролю за використання бюджетних коштів) не відповідає нормам Бюджетного кодексу України (далі - БКУ), а саме:

- до повноважень місцевих рад з контролю за дотриманням бюджетного законодавства належить контроль за виконанням рішення про місцевий бюджет та інші повноваження, передбачені БКУ, законом про Державний бюджет України та рішенням про місцевий бюджет (статті 111, 114 БКУ);

- до повноважень виконавчих органів відповідних місцевих рад з контролю належить контроль за відповідністю бюджетному законодавству показників затверджених бюджетів, розпису бюджету, кошторисів бюджетних установ та інших документів, які використовуються у бюджетному процесі (статті 111, 115 БКУ);

- розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організовують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх установах і на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління таких розпорядників бюджетних коштів (частина третя статті 26 БКУ);

- до повноважень органів державного фінансового контролю з контролю за дотриманням бюджетного законодавства (органів Держаудитслужби) належить здійснення контролю, зокрема, за цільовим, ефективним та результативним використанням коштів державного бюджету та місцевих бюджетів (включаючи проведення державного фінансового аудита); станом внутрішнього контролю та внутрішнього аудита у розпорядників бюджетних коштів.

Враховуючи ці норми Бюджетного кодексу України, пропонуємо в проєкті постанови передбачити, що верифікація цільового використання компенсації для придбання будівельної продукції для виконання ремонту за кожним видом ремонтних робіт здійснюється відповідним розпорядником бюджетних коштів.

4.2. Форма Акту верифікації встановлюється Додатком 4 до Порядку та передбачає визначення частки фактично виконаних робіт за кожним видом ремонтних робіт. Водночас, не зазначаються наслідки щодо виявлення нецільового використання коштів компенсації її отримувачами.

5. В абзаці третьому пункту 29 Порядку незрозуміле вживання терміну «неодноманітне застосування законодавства». **Пропонуємо внести редакційні правки.**

6. До Додатку 1 до Порядку, яким встановлюється Перелік робіт, які необхідно виконати для відновлення експлуатаційної придатності об'єкта (далі – Перелік):

6.1. У пункті 21 Переліку передбачено «Мурування цегляних стін з урахуванням прорізів та влаштуванням перемичок». З назви виду робіт неможливо визначити, чи входить у вартість, визначену Переліком, вартість матеріалів, що використовується для відновлення стіни.

Пропонуємо внести зміни до пункту 21 Переліку, якими визначити вартість матеріалів, що використовується для відновлення стін.

6.2. У Переліку відсутні позиції щодо заміни пошкоджених рам балконів, рам лоджій.

Пропонуємо доповнити Перелік позицією щодо відновлення рам балконів/лоджій.

7. У Додатку 3 до Порядку:

7.1. У пункті 1 Додатку 3 у графі «Заходи...» передбачено «Недопущення здійснення розвантаження/завантаження відходів від руйнування, будівництва та знесення (демонтажу), будівельних матеріалів (виробів (продукції)) на території житлової забудови.». Водночас, якщо такі відходи утворились на території житлової забудови, тоді незрозуміло, яким чином їх необхідно прибрати, якщо забороняється здійснення їх розвантаження/завантаження.

Пропонуємо, уточнити це положення або виключити його.

7.2. Пункт 2 Додатку 3 у графі «Заходи...» передбачає «Недопущення збирання (складування) відходів від руйнувань, будівництва та знесення (демонтажу) на контейнерних майданчиках, передбачених для роздільного збирання і зберігання побутових відходів, урн для побутових відходів, або інших непередбачених для цього місцях (лісосмуги, яри, пустирі, тощо).».

Водночас, питання визначення місць складування таких відходів визначено, у Порядку поводження з відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1073.

Пропонуємо викласти зазначене положення графи «Заходи...» в такій редакції:

«Місця збирання (складування) відходів від руйнувань, будівництва та знесення (демонтажу) визначаються відповідно до Порядку поводження з відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1073».

7.3. У пункті 7 Додатку 3 визначено, що «в разі необхідності в припиненні надання комунальних послуг іншим споживачам, забезпечення інформування таких споживачів про час та тривалість їх відключення не менш як за 3 дні до початку робіт.». Такий строк попередження у три дні є необґрунтованим. Адже Закон України «Про житлово-комунальні послуги» передбачає, що «у разі застосування планової перерви в наданні комунальних послуг виконавець зобов'язаний повідомити споживача через медіа або в інший спосіб, що гарантує доведення такої інформації до кожного споживача, про таку планову перерву не пізніш як за 10 робочих днів (крім перерви на ліквідацію наслідків аварії). У повідомленні необхідно зазначити причину та строк перерви в наданні відповідних послуг.».

Пропонуємо викласти пункт 7 Додатку 1 у такій редакції:

«В разі необхідності в припиненні надання комунальних послуг іншим споживачам, забезпечення інформування таких споживачів про час та тривалість їх відключення здійснюється в установленому частиною другою статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» порядку.

В. о. виконавчого директора

Вікторія СИДОРЕНКО